

יום א', ז' בחשוון תשס"א (5 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

היום, **ז' בחשוון**, מתחילים, בארץ ישראל, להתפלל על הגשמים וכוללים תפילה זו בברכת השנים שבתפילת שמונה-עשרה. בנוסח עדות המזרח, מחליפים את ברכת "ברכנו" ל"ברך עלינו"; ואילו בנוסח אשכנז מחליפים את המילים "ותן ברכה" ל"ותן טל ומטר לברכה" בברכת "ברך עלינו".

מאז תפילת מוסף בחג שמיני-עצרת/שמחת תורה, התחלנו להזכיר את גבורות הגשמים - "משיב הרוח ומוריד הגשם" בברכת "תחיית המתים", וזו דרך שבח להקב"ה. חלפו 15 יום - הזמן שנקבע ע"י חכמינו כ"מספיק לאחרון שבישראל מעולי הרגלים להגיע לנהר פרת". עכשיו, מתחילים גם לשאול - כלומר, להתפלל ולבקש - על הגשמים, כל עדה לפי נוסחה.

בחול"ל, שהמים מרובים ואין צריכים מטר כל-כך, מתחילים בשאלת גשמים 60 יום אחרי תקופת תשרי {השנה מחולקת ל-4 תקופות: תשרי, טבת, ניסן, תמוז}. כיוון שמחשבים תקופות רק לפי שנות החמה, אין לשאלת הגשמים' בחוץ לארץ תאריך התחלתי קבוע בלוח שלנו, הבנוי על חודשי הלבנה. אבל יש לה יום קבוע בלוח של העמים, ב-5 לדצמבר. ושואלים את הגשמים עד ערב פסח ועד בכלל, בין בארץ ישראל ובין בחול"ל.

[ספר התודעה]

"שלושה מפתחות בידו של הקב"ה ואין בריה שולטת עליהם, לא מלאך ולא שרף, ואלו הם: מפתח של גשמים, של חיה (יולדת) ושל תחיית המתים".

[מסכת תענית ב: / (עלון זמן. מקום)]

ומ'מפתח' ל'פתח' - היום, בשנת תרל"ט (1878-5639), נוסדה פתח-תקוה, "אם המושבות בארץ", בידי קבוצת יהודים חרדים מירושלים. בגלל מחלת הקדחת מהביצות בסביבה והתנכלויות הברדוים השכנים, נאלצו לעקור אל יהוד הסמוכה. רק לאחר שייבשו את הביצות, חודש היישוב במקומו הנוכחי.

[תאריכון]

17 שנה לאחר מכן, בשנת תרנ"ו (1895-5656), נולד היום לוי אשכול, ראש הממשלה ה-3 של ישראל (1963-1969). לפני-כן, אשכול היה שר האוצר. הוא היה מאדריכלי ההתיישבות בארץ ומראשי תנועת העבודה והתנועה הציונית.

מתוך מעשיו:

בשתי שנותיה הראשונות של המדינה (1949-1951), עלו אליה כ-400,000 נפש. הם שוכנו בכל מבנה אפשרי - בדירות פנויות, אצל קרובים, במחנות צבאיים בריטיים לשעבר, בערים ובכפרים נטושים, במחנות אוהלים, במושבי-עולים ובהתיישבות. אולם זרם הבאים גאה מחודש לחודש ופתרונות דיוור נוספים לא היו. בתחילת 1950 התגוררו כ-100 אלף עולים במחנות זמניים, בתנאים ירודים ביותר, ללא עבודה, וכמנהג הימים ההם - כלכלתם היתה על חשבון הסוכנות היהודית והממשלה. ראש מחלקת ההתיישבות וגזבר הסוכנות, לוי אשכול, הגה רעיון: להוציא את העולים מהמחנות ליישובים זמניים, לרוב לצד יישובים ותיקים, לספק להם עבודה, ולהפוך אותם לגורם יצרני שאינו סמוך על שולחן המוסדות. אשכול הניח כי יישובים ארעיים אלה יהיו זמניים - לתקופת מעבר בלבד - עד להקמת שיכוני הקבע. לפיכך נקראו - מעברות. הראשונה הוקמה במאי '50 בכסלון שבהרי יהודה...

[תאריכון מרכז ההסברה / ספר המאה]

יום נעים!